

Qanoq iliornikkut qitiusumiit eqiterussinerup millisarnera inunnut ataasiakkaanut inuiaqatigiinnullu iluaqutaasinnaanera pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Tunngassutilinnut Naalakkersuisoq)

1. Siullermeerneqarnera

Apeqquteqaateqartup Inatsisartut inuiaqatigiinni suliassarpassuarnut tunngatillugu qitiusumik, siammarsimasumik namminersortunillu aaqqiissuteqartoqarnissaanut tunngasumik oqallisiginninnissaanut pissutissaqalersitsineranut qujanaq.

Siunnersuuteqartup namminersortut akornanni, namminersorumatuut akornanni pisortallu suliffeqarfiutaanni naligiissarinissamik pissutissaqartumik siunnersuutini tunngavilersorpaa. Nunatsinni nunanut allanut sanilliullugit pisortat suliffeqarfiutaat – namminersorlutik oqartussat, kommunit suliffeqarfiit pisortanit pigineqartut ataatsimoortillugit – namminersortunit amerlanerungaatsiarput. Nunatsinni pisortat pigisaanni sulisut sulisinnaasut 44 %-eraat – Norgemi tamanna 33 %-imiippoq, Frankrigimi 31 %-imi Tuluit Nunaannilu 29 %-innarmiilluni.

Siuariortornissaq angussagaanni tunngaviusumik piumasaqaataavoq, namminersortut pisortat ingerlatsiviinit ukiuni tulleriinni ineriartorerussasut. Suliap ingerlanerani tamatta allaanerusumik eqqarsartariaqarpugut. Tunngavigisanik aqutsinermut sakkut Naalakkersuisut Missingersuutinut Naatsorsuutinullu inatsimmut naleqqussaannissamut siunnersuutaanni, ataatsimiinnermi matumani oqaluuserineqartussami ilaasut tamatumunnga aamma sammipput. Taamatullu ineriartorneq taanna Attassinissamik Siuariartornissamullu pilersaarummi nutaami taperserneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni suliassat agguataarneri immikkut isiginiarneqarput. Suliassaq pitsaanerpaamik akikinnerpaamillu aaqqiissuteqarfigineqarsinnaaffimmini aaqqiivigineqassaaq. Ukiuni kingullerni assigiinngitsunik nuussisoqarpoq, pingaartumik sanaartornissamik aalajangiinissat qitiusumik eqimattanit kommuninut nuunneqarput. Ineriartorneq tamanna Naalakkersuisunit suli tapersersorneqarpoq.

Kommunik minnerusunik maannakkut aaqqissuussinermut, kommunerujussuarnut eqiterineq inuiaqatigiit ilaannit qaninnermik annaasaqaataasutut suli misigineqartarpoq. Eqqaamaneqartariaqarporli aamma kommunerujussuannngortitsineq innuttaasut inatsisitigut isumannaatsuunerat pitsanngoriarniarlugu piumasarineqarpoq, tamannalu qitiusumik piginnaasalimmit allaffissorneq kommunit minnernit pitsaanerussaaq. Naalakkersuisut

inuiaqatigiit inatsisitigut isumannaatsuunissaasa ukkatarineqarnissaat suli
pisariaqartinneqarsoraat, tamanna Ombudsmandip ukiumoortumik nalunaarutigisartagaani
aamma oqariartuutigineqartarpoq.

Siunissami aningaasaliissutissat siaruarnissaat naalackersuisooqatigiinnermut
isumaqatigiissummi aamma ilisimaqquneqarpoq. Sanaartornermut inuussutissarsiortunullu
aningaasaliissutit kommuninut nuunneqarnissaat nunalu tamakkerlugu kommuninilu
suleqatigiinnerup annertusarneqarnissaanik kissaateqarneq aamma taaneqarpoq. Kalaallit
Nunaanni inuussutissarsiornermik siuarsaanermi takornariartitsinermilu suliniutit qanoq
annertunerusumik nunap immikkoortuinit aallaaveqarnerutinneqarsinnaanerat
Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalackersuisup misissuiffigileruttorpa.

Naalackersuisut taama oqaaseqarlutik qitiusumit siammarterineq, inatsisitigut
isumannaatsuuneq aamma pisortat namminersortullu ingerlataasa akornanni naligiissaarineq
pillugit oqallinnissaq qilanaaraat.